

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 28 października 2025 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję nr 981
Znak sprawy: DPL1.056.7.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź na petycję

Szanowna Pani,

odpowiadając na Pani wystąpienie z 10 września 2025 r. zawierające postulaty zmian w zakresie podatku od spadków i darowizn, działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy o petycjach¹ uprzejmie informuję.

Zakwalifikowanie wystąpienia jako petycji

Wystąpienie zostało zakwalifikowane jako petycja. Przedmiotem petycji może być między innymi żądanie zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagającej szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji²

Zgłoszone żądanie

W petycji zawarte są postulaty dotyczące wprowadzenia zwolnienia od podatku od spadków i darowizn nabycia majątku w kręgu rodziny i przez osoby obce zaliczane do III grupy podatkowej (zniesienia podatku) albo w przypadku nabycia przez osoby obce wprowadzenia zwolnienia od tego podatku pod warunkiem zgłoszenia darowizny/spadku o wartości powyżej 6000 zł w ciągu 7 dni lub 14 dni.

---

¹ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870);

² Art. 2 ust. 3 ww. ustawy o petycjach;

Obowiązujący stan prawny

Obowiązujące przepisy ustawy o podatku od spadków i darowizn³, zwanej dalej „uPSD”, przewidują już całkowite zwolnienie od podatku nabycia rzeczy lub praw majątkowych w kręgu najbliższej rodziny. Na podstawie art. 4a ust. 1 i 1a uPSD zwalnia się od podatku nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych przez małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę, jeżeli:

- 1) zgłoszą nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie 6 miesięcy od dnia powstania obowiązku podatkowego powstałego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2–5, 7 i 8 oraz ust. 1a–2 tej ustawy, a w przypadku nabycia w drodze dziedziczenia - w terminie 6 miesięcy od dnia uprawnomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, a
- 2) w przypadku gdy przedmiotem nabycia tytułem darowizny lub polecenia darczyńcy są środki pieniężne, a ich wartość doliczona do wartości majątku nabytego dotychczas od tej samej osoby w roku, w którym nastąpiło ostatnie nabycie, i w okresie 5 lat poprzedzających ten rok przekracza kwotę określoną w art. 9 ust. 1 pkt 1 - udokumentują ich otrzymanie dowodem przekazania na rachunek płatniczy nabywcy, na jego rachunek, inny niż płatniczy, w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub przekazem pocztowym.

Obowiązek zgłoszenia nie obejmuje przypadków, gdy:

- 1) wartość majątku ostatnio nabytego doliczona do wartości majątku nabytego dotychczas od tej samej osoby lub po tej samej osobie w roku, w którym nastąpiło ostatnie nabycie, i w okresie 5 lat poprzedzających ten rok nie przekracza kwoty wolnej od podatku określonej w art. 9 ust. 1 pkt 1 uPSD lub
- 2) nabycie następuje na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego albo w tej formie zostało złożone oświadczenie woli jednej ze stron.

Ponadto, osoby z kręgu dalszej rodziny, powinowate, a także osoby obce korzystają z wielu ulg podatkowych, w tym ulg mieszkaniowych, ze zwolnienia nabycia gospodarstwa rolnego lub przedsiębiorstwa osoby fizycznej, na warunkach określonych w uPSD, a także z kwot wolnych od opodatkowania bez obowiązku zgłaszania organowi podatkowego nabytego majątku. Aktualne kwoty wolne uregulowane w art. 9 ust. 1 uPSD, obowiązujące od 1 lipca 2023 r.

(z uwzględnieniem ww. kumulacji wartości majątku) są stosunkowo wysokie i wynoszą:

- 1) 36 120 zł - jeżeli nabywcą jest osoba zaliczona do I grupy podatkowej;
- 2) 27 090 zł - jeżeli nabywcą jest osoba zaliczona do II grupy podatkowej;
- 3) 5733 zł - jeżeli nabywcą jest osoba zaliczona do III grupy podatkowej.

---

³ Ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz.U. z 2024 r. poz. 1837, z późn. zm.)

Sposób załatwienia petycji

Na wstępie należy podkreślić, że Minister Finansów i Gospodarki nie pozostaje obojętny wobec zgłaszanych inicjatyw nowelizacji prawa podatkowego. Jednakże nie każda ze zgłaszanych przez obywateli inicjatyw może zostać uwzględniona. Każdorazowo należy dokonać oceny skutków regulacji, w szczególności w kontekście wpływu proponowanych zmian na dochody budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego (JST). Beneficjentami wpływów z podatku od spadków i darowizn są gminy, a wpływy te są przeznaczane na realizację ich zadań.

Projektując rozwiązania w prawie podatkowym należy mieć także na uwadze zasadę powszechności i sprawiedliwości podatkowej, wyznaczoną przez art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym każdy ma obowiązek ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków określonych w ustawie. Ulgi i zwolnienia z obowiązku ponoszenia danin publicznych, jako stanowiące odstępstwo od zasady powszechności i równości opodatkowania, mają charakter wyjątkowy i powinny być w sposób precyzyjny i racjonalny uzasadnione. Takiego uzasadnienia nie przedstawiono w petycji.

Odnosnie do postulatu dotyczącego zwolnienia z podatku nabycia majątku przez członków rodziny oraz osoby obce zaliczane do III grupy podatkowej, pragnę wyjaśnić, że podatek od spadków i darowizn, obok realizowania celu fiskalnego, pełni także funkcję uszczelniającą system podatkowy.

Członkowie najbliższej rodziny są już zwolnieni od podatku przy spełnieniu warunku zgłoszenia nabytego majątku w terminie określonym w uPSD (a w przypadku nabycia środków pieniężnych tytułem darowizny i polecenia darczyńcy udokumentowania ich otrzymania w sposób określony w art. 1 ust. 1 pkt 2 uPSD). Warunki te nie są uciążliwe w stosunku do korzyści w postaci całkowitego zwolnienia od podatku, tym bardziej, że zgłoszenie może być złożone w postaci elektronicznej (np. w e-Urzędzie Skarbowym). Takie rozwiązanie zapobiega legalizowaniu przychodów niezajdujących pokrycia w źródłach ujawnionych lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych, niezgłoszonych do opodatkowania PIT i wydaje się optymalne.

W kontekście propozycji zwolnienia z podatku pozostałych podatników, przede wszystkim pragnę zauważyć, że uPSD przewiduje szereg korzystnych ulg i zwolnień podatkowych, także dla osób z kręgu dalszej rodziny oraz osób obcych. Wprowadzenie postulowanych zmian pozbawiłoby gminy dochodów w opisywanym zakresie, co wymagałoby zrekompensowania im tych ubytków z budżetu państwa, a w petycji nie wskazano ani sposobu, ani źródeł tej rekompensaty.

Zaproponowane rozwiązania miałyby także ujemny wpływ na dochód budżetu państwa i JST z tytułu wpływów z PIT. Warunek zgłaszania naczelnikowi urzędu skarbowego nabytego majątku służy także zapobieganiu szerzenia szarej strefy w zakresie unikania opodatkowania na gruncie podatku dochodowego (PIT) i potencjalnych nadużyć, w szczególności polegających na wprowadzeniu do obrotu gospodarczego przychodów niewiadomego pochodzenia albo pochodzących z nieujawnionych źródeł.

Pozostawienie poza wiedzą organów podatkowych wszelkich przesunięć majątku o wartości ponad kwotę wolną od podatku, a zatem wprowadzenia tak szerokich zwolnień od podatku, zwiększa także ryzyko prania pieniędzy, a ponadto może mieć negatywny wpływ na wykrywanie nielegalnych operacji finansowych, co mogłoby prowadzić do osłabienia systemu walki z przestępczością gospodarczą.

Z powyższych względów postulowane rozszerzenie zwolnienia od podatku od spadków i darowizn z tytułu nabycia rzeczy lub praw majątkowych przez członków rodziny i przez osoby obce zaliczane do III grupy podatkowej nie powinno być wprowadzone zarówno ze względu na skutki finansowe, jak i konieczność zachowania szczelności systemu podatkowego.

Z przedstawionych wyżej względów, brak jest uzasadnienia do podejmowania inicjatywy legislacyjnej dotyczącej nowelizacji uPSD w zakresie zaproponowanym w petycji.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Monika Derejko-Kotowska

Dyrektor

Departament Podatków i Opłat Stanowiących Dochód Jednostek Samorządu Terytorialnego

w Ministerstwie Finansów